

EXPUNERE DE MOTIVE

Reformele derulate în ultimii ani în domeniul învățământului au modificat și modifică substanțial conținutul, modul de organizare și desfășurarea acestuia. O serie de acte normative, aprobate de Parlamentul României, au pus sistematic în concordanță legislația referitoare la învățământ cu măsurile de reformă inițiate. Cu toate acestea, se constată că unele prevederi legale, în vigoare conform legilor nr.84/1995 și nr.128/1997 privind învățământul și statutul personalului didactic, nu mai reflectă actualmente sensul pozitiv al evoluției de ansamblu a învățământului românesc.

Un exemplu este cel referitor la structurile aflate în subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului. Conform Legii 84/1995, art.140 alin.(5), aceste structuri sunt: Institutul de Științe ale Educației și Federația Sportului Școlar și Universitar.

Este cunoscut însă că prin H.G. nr.1538/27.12.2001 a fost creată Agenția Națională pentru Parteneriatul Universităților cu Mediul Economico-Social (APART), instituție publică cu personalitate juridică, plasată în subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului. Rolul acestei Agenții în deschiderea universităților românești spre societate este indiscutabil și de aici apare necesitatea menționării în Lege că APART aparține structurilor subordonate Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și, conform misiunilor precizate în H.G., poate acorda granturi pentru activități de parteneriat universități-întreprinderi.

Un alt exemplu este cel referitor la normarea activității cadrelor didactice din învățământul superior. Prevederile riguroase din lege referitoare la dimensionarea normei didactice și, pe cale de consecință, a numărului de posturi didactice, erau justificate prin aceea că finanțarea din bani publici a unei universități se stabilea proporțional cu acest număr de posturi didactice. Schimbarea intervenită în sistemul de finanțare, prin înlocuirea criteriului „finanțare pe post” cu criteriul, „finanțare pe student”, înlătură suportul logic ce stătea la baza stabilirii prin lege a normelor didactice.

Drept consecință, apreciem că „normarea normelor didactice” este o activitate care poate și trebuie să fie flexibilizată prin trecerea ei în domeniul autonomiei universitare, lărgind astfel sfera acesteia și aducând norma didactică mai aproape de specificul procesului de învățământ și de posibilitățile de finanțare existente în fiecare universitate.

O altă prevedere a Legii nr.128/1997, care trebuie reanalizată, este cea referitoare la obligativitatea deținerii titlului de doctor de către cadrele didactice de predare din învățământul superior, în speță cele care au gradul didactic de conferențiar sau profesor. Măsura s-a dovedit greu aplicabilă în domeniile învățământului superior de artă, de educație fizică și sport, domenii în care creația științifică certificată prin doctorat se echivala tradițional cu creația artistică sau performanța sportivă. O revenire la această pragmatică tradiție considerăm că este necesară.

O situație comparabilă întâlnim cu referire la obligativitatea lectorilor sau șefilor de lucrări de a elabora și susține o teză de doctorat într-un interval de patru ani de la promovarea în respectiva funcție didactică. Și acest termen s-a dovedit greu de respectat, motivația fiind obiectivă. Astfel, se știe că celor care urmează pregătirea prin doctorat cu frecvență, deci celor care au doctoratul ca unică activitate, le este impus un termen de patru ani pentru obținerea titlului științific de doctor. În cazul lectorilor/șefilor de lucrări este limpede că ei derulează în paralel atât activitățile legate de norma didactică cât și cele privitoare la pregătirea prin doctorat și în consecință apare logică acordarea unui interval mai lung de timp pentru finalizarea tezei de doctorat.

Din considerente de evitare a unor raporturi subiective între cadrele didactice și studenții care fac parte din consiliile profesoriale ale facultăților, respectiv din senatele universităților, Legea nr.128/1997 prevede, în mod corect, ca la promovarea pe posturi didactice să voteze numai cadrele didactice. Apreciem că această măsură trebuie înțeleasă în sens mai larg, cu referire la promovarea cadrelor didactice atât pe posturi didactice cât și în funcții de conducere.

Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic conține și alte prevederi susceptibile de a fi îmbunătățite, cum ar fi, spre exemplu, lăsarea la latitudinea consiliilor profesoriale și senatelor a deciziei de a alege funcțiile de conducere individual sau în echipă.

Având în vedere toate acestea, propunem și susținem adoptarea următoarelor amendamente pentru modificarea și completarea Legii nr.84/1995 și Legii nr.128/1997.

INIȚIATORI

1. Andea Petru P.S.D.
2. Roșculeț Gheorghe P.S.D.
3. Miron Vasile P.S.D.

